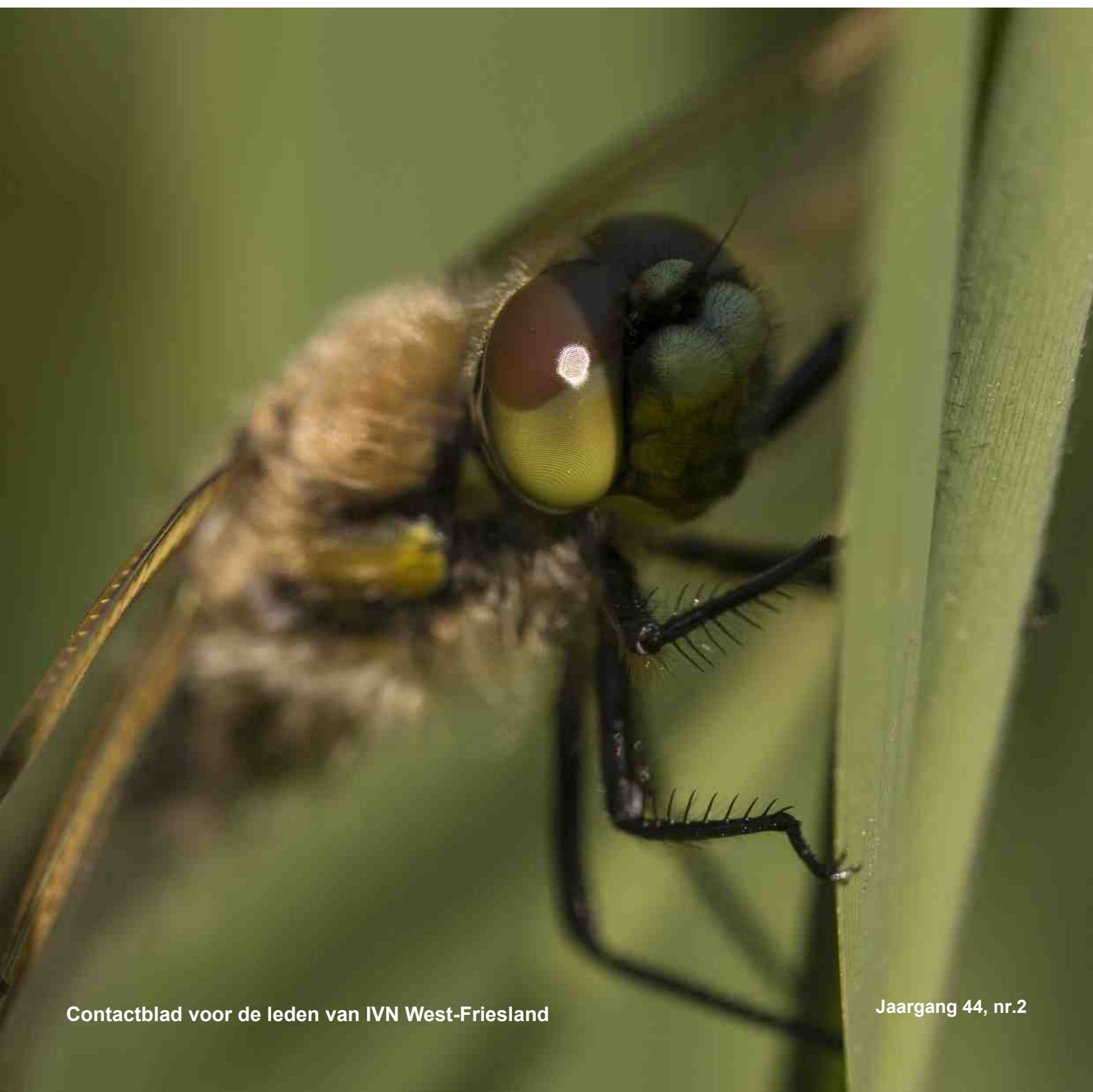

Alchemilla

Lentenummer 2016

Colofon

De Alchemilla verschijnt viermaal per jaar in een oplage van 375 exemplaren.

Het IVN, instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, is een landelijke vrijwilligersvereniging met regionale afdelingen.

Omdat de IVN afdeling West-Friesland ervan overtuigd is dat werken aan een gezond leefmilieu belangrijk is voor ons, voor kinderen en voor u, houdt het zich bezig met allerlei natuuractiviteiten.

Het lidmaatschap kost € 22,50 per jaar. U ontvangt dan dit afdelingsblad en het landelijke IVN-blad Mens en Natuur.

De Alchemilla wordt gedrukt bij Editoo B.V. in Arnhem

Kopij naar redactie@ivn-westfriesland.nl

IVN afdeling West-Friesland

NME centrum: Streekbos Paviljoen

Postadres: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

Telefoon: 0228 520486

Email: info@ivn-westfriesland.nl

Website: www.ivn-westfriesland.nl

Facebook: www.facebook.com/ivnwestfriesland

Twitter: <https://twitter.com/ivnstreekbos>

Nummer KvK: Noordwest-Holland 40624859

RSIN-nummer: 809409914

ANBI: www.ivn-westfriesland.nl/ANBI

Het NME centrum is iedere zondag geopend van 13.00 - 17.00 uur

Dependence:

Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud

Contactpersonen

IVN afdeling West-Friesland organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen neemt u dan contact op met onderstaande contactpersonen

Redactie Alchemilla:

Astrid Bijster (zie Bestuur)

Lisbeth van Lintel, T: 0228 517005,

E: l.van.lintel@ivn-westfriesland.nl

Michelle Prins, T: 06 22049814,

E: m.prins@ivn-westfriesland.nl

Hans Verhoeven, T: 0228 515137,

E: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Joke Tilgenkamp, T: 0229 235101

E: j.f.tilgenkamp@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Duurzaamheid : Geert Veldhuis

T: 06 52618372, E: g.r.veldhuis@ivn-westfriesland.nl

PR / Persberichten: Toos Brink

T: 0228 512316, E: t.brink@ivn-westfriesland.nl

Publieksactiviteiten: Frieda Bus

T: 0228 541489, E: f.bus@ivn-westfriesland.nl

Scholenwerk: Frieda Bus (zie publieksactiviteiten)

Exposities: Beppie van der Wegen

T: 0228 322338, E: b.vd.wegen@ivn-westfriesland.nl

IVN website: Rob den Hartog (zie Bestuur)

Vaarexcursies: Theo Ruiter

T: 0228 515797, E: th.ruiter@ivn-westfriesland.nl

Weidevogelwerkgroep: Geert Pietersen (zie Bestuur)

Knotwerkgroep: Rob Rijswijk

T: 0228 561642, E: r.rijswijk@ivn-westfriesland.nl

Ecowerkgroep: Louis van Wegen

T: 0228 316825, E: l.van.wegen@ivn-westfriesland.nl

IJsvogelwerkgroep: Douwe Greydanus

T: 0228 720119, E: d.greydanus@ivn-westfriesland.nl

Inventarisatie Streekbos: Hans Verhoeven

T: 0228 515137, E: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Egboetje: Adri Bozelie (zie Bestuur)

Cursussen: Astrid Bijster (zie Bestuur)

Paddenstoelenstudiegroep PWF: Wil Stelling

T: 0228 315307, E: w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Natuurkoffer

Adri Bozelie (zie Bestuur)

Bestuur

Voorzitter: Geert Pietersen

T: 0228 523565

E: g.pietersen@ivn-westfriesland.nl

Secretaris: Gé Kenter

T: 0228 513362

E: g.m.kenter@ivn-westfriesland.nl

Penningmeester en

Ledenadministratie: Rob den Hartog

T: 0228 517593

E: r.den.hartog@ivn-westfriesland.nl

Rekeningnummer:

IBAN/Rekeningnummer: NL13 RABO 0167 7601 57

t.n.v. IVN afd. West-Friesland

Leden van Bestuur:

Astrid Bijster

T: 0229 275673

E: a.bijster@ivn-westfriesland.nl

Adri Bozelie

T: 0227 542621

E: a.bozelie@ivn-westfriesland.nl

Eleonora de Boer

T: 06 54254117

E: e.de.boer@ivn-westfriesland.nl

Foto's

Foto voorkant:

Viervlek

Foto: Mirjam Bommer

Foto achterkant:

Roerdomp in paalhouding tijdens het zwemmen in het Ecoproject

Foto: Louis van Wegen

Sponsors

ABZ SEEDS: Bladzijde 22

WFO notarissen: Bladzijde 20

INCOTEC: Bladzijde 10

Voorwoord

Geert Pietersen

De winter is voorbij en het voorjaar komt er aan. Dat merken we natuurlijk aan de natuur om ons heen, het wordt weer langer licht en alles komt weer tot leven.

Bij het IVN zijn er twee gebeurtenissen die mij er ook aan herinneren dat het voorjaar wordt. Dat zijn de twee vergaderingen die we elk jaar begin maart houden, de Algemene Ledenvergadering en de startavond van de weidevogelgroep.

Met de ALV kijken we terug op het afgelopen jaar, hoe is het gegaan en we bespreken de plannen voor het komende jaar. Wie er deze avond niet bij kon zijn vindt de notulen van de vergadering in deze Alchemilla.

Bij de startavond van de weidevogels gaat het echt om het voorjaar, de weidevogels keren weer terug naar hun broedgebieden en de beschermers staan te popelen om het veld weer in te gaan. Deze keer was het niet anders, het eerste kievitsei is al gevonden en we willen aan de slag.

Wie ook aan de slag gaan zijn de vrijwilligers die voor IVN de sociale media nieuw leven in blazen. Voor de meesten van ons een ontdekkingsreis in een nieuwe wereld en belangrijk omdat we daarmee een nieuwe generatie kunnen bereiken die in de toekomst ons werk kan voortzetten. Waar het volgen van de Groencursus al niet toe kan leiden.

Er staan dit voorjaar veel meer nieuwe activiteiten op stapel. In het Ecoproject heeft een drastische ingreep plaatsgevonden. In twintig jaar was het open water flink dichtgegroeid en was ingrijpen noodzakelijk geworden om de biotoop en de natuurwaarden van het terrein weer te herstellen. Het ligt er nu nog wat troosteloos bij, maar je kunt al zien hoeveel ruimte het water weer heeft gekregen.

Het natuurspad krijgt een opfrisser en er is een beschrijving in de maak van wat je allemaal kunt tegenkomen tijdens een wandeling door het terrein.

Bij het cursusteam kun je drie cursussen volgen. Als eerste de cursus Landschap lezen. Na deze cursus kijk je beslist met andere ogen naar je omgeving. Daarna komt de cursus vroege vogels waarin je leert vogels te herkennen in hun natuurlijke omgeving. Als je dat allemaal weet dan kun je daarna je kennis nog vergroten in de cursus leren planten te determineren.

Na de zomervakantie gaat het cursusteam aan de slag met de voorbereiding van een nieuwe Natuurgidsencursus die begin 2017 van start gaat.

Dan is er eind april een excursie naar het Zanddepot. Twee gidsen uit de vorige Natuurgidsencursus hebben hier hun afstudeeropdracht gedaan en weten nu alles van dit unieke gebied. Het Zanddepot is niet open voor publiek, maar voor deze excursie wordt een uitzondering gemaakt. Mis het niet, het is een prachtige mogelijkheid om dit prachtige terrein te bezoeken.

Vorig jaar is de Werkgroep Duurzaamheid gestart. Na flink nadenken over hoe je duurzaamheid praktisch vorm geeft

komen ze nu met een mooi programma over verschillende aspecten van duurzaamheid, van zelf compost maken via biodiversiteit in de stad naar de kringlopen in het Streekbos.

Tenslotte zijn er nog de publieksactiviteiten en kunt u ook nog met IVN op zomerkamp gaan. Met dit prachtige programma belooft het een mooi voorjaar worden. Ik wens u veel natuurplezier daarbij.

Van de bestuurstafel

Gé Kenter

Tijdens de jaarvergadering nam Hans Verhoeven afscheid van het bestuur, wel blijft hij het beheer van het Streekbos Paviljoen doen, de inventarisatie van het Streekbos, het gidsenwerk en blijft hij zijn bijdrage leveren aan diverse cursussen. Hans doet dit om principiële redenen: hij wil niet eeuwig in het bestuur zitten.

Het bestuur heeft besloten om Twitter en Facebook bij het IVN te gaan betrekken. Hopelijk worden jongeren hierdoor meer betrokken bij het IVN. Let wel: het staat nog in de kinderschoenen, maar wel heeft het IVN hier grote verwachtingen van.

Wat betreft het boothuis is er een interessante ontwikkeling gaande. Na een gesprek met het Recreatieschap Westfriesland kwam naar voren dat zij hierin zeer betrokken willen zijn. Het aanvankelijke idee was een echt boothuis van 9 m lang en 1,80 m hoog. Dit vond het RSW echter geen goed plan omdat dit niet strookte met het beeld van het Streekbos Paviljoen.

RSW kwam met het idee om het boothuis onder de grond te laten verdwijnen. Dit kan door een buis van 2,5 m doorsnee in de walkant te graven en de ingang te voorzien van een vernuftige deur die Theo Ruiter heeft ontworpen. Meer vertel ik hier nog niet over, maar dat het een leuk en interessant project wordt is wel zeker.

Helaas staat het door Tjalling James bedachte project (een oeverzwaluwwand) even op een laag pitje. Oorzaak hiervan zijn de eisen en voorwaarden van het Staatsbosbeheer. Wellicht kan deze wens van Tjalling nog gerealiseerd worden op een andere plek.

Ook leuk om te vermelden is dat tijdens de jaarvergadering Astrid Bijster de Snoeshaan kreeg uitgereikt voor het vele werk dat zij doet voor het IVN. Rest mij nog om allen een prachtig voorjaar met veel natuurschoon toe te wensen.

Notulen van de Algemene Ledenvergadering d.d. 8 maart 2016

Secretaris: Gé Kenter

Notulist: Riet Hartsuijker

Foto's: Wil Stelling

Deze notulen zijn pas akkoord, na goedkeuring tijdens de Algemene Ledenvergadering in 2017

Aanwezig; Berg A. van den, Bijster A., Boer E.F.A. de, Bommer M., Brink T., Bruggink E., Burgmeijer A., Nuysman I., Flink J., Graaf-Roelofs M. de, Greydanus D., Hartog R. den, Hartsuijker M.C., James T.H., Karel P.J.M.M., Kenter G.M., Konijn S.C., Kuin-Jonker L.N.F., Lanting H., Oranje H., A.J., Ouwerkerk M., Peerdeman H., Pietersen G., Ruiter T.L., Seijen T. van, Stelling W., Troost E van, Veldhuis G., Verberne C.P.M., Veldhuis G., Verhoeven J.L., Weber A. G.N., Weel F., Wegen L.J.F., Wegen-Essen E. van der, Wiersum J..

Afwezig met afbericht; Roobeek A., Geest A. van, Bozelie A., Tilgenkamp J., Rijswijk R..

01. Opening door de voorzitter

Geert opent de vergadering en heet de leden hartelijk welkom. Daarna maakt de secretaris melding van verandering. Namens Adri Bozelie meldt Geert Adri's gezondheidsproblemen en dat ze daarvoor het medische circuit is ingegaan. We wensen haar veel sterkte toe.

02. Mededelingen van het bestuur

-Het bestuur heeft het voornemen om een botenhuis dichterbij het Streekbos Paviljoen te bouwen omdat we al driemaal inbraak in het botenhuis op de huidige locatie hebben gehad. Wij maken een ontwerp en zijn in overleg met het Recreatieschap Westfriesland (RSW).

-Incotec is al 5 jaar onze sponsor. Zij hebben onder andere de inrichting van de Incoteczaal gefinancierd door voor 5 jaar een bedrag te doneren en hebben ook een bijdrage voor 2016 geleverd waarmee we het uitbaggeren van de plas op het Ecoproject voor de helft hebben kunnen financieren. Het RSW betaalde de andere helft. Uiteindelijk heeft het IVN dus geen extra kosten gehad aan het baggerwerk.

-De NME partijen, dat zijn IVN, de Witte Schuur en MAK Blokweer, vragen tegenwoordig gezamenlijk subsidie aan de gemeenten. Enkele gemeenten zoals Hoorn en Medemblik, geven geen subsidie aan het NME-trio, omdat Hoorn MAK Blokweer subsidieert en Enkhuizen de Witte Schuur. Deze gemeenten hebben wij bezocht om hen duidelijk te maken dat ook hun inwoners gebruik maken van onze IVN diensten. Enkele gemeenten hebben doorgegeven dat ze hun afwijzing zullen heroverwegen.

-Cursussen: Vanwege de lange wachtlijsten heeft het bestuur besloten per 1 januari 2017 een nieuwe Natuurgidsencursus te starten.

-Nieuwe cursussen: Astrid deelt mee dat alle nieuwe cursussen aangekondigd worden op onze website, de Groene Academie en in de Alchemilla. In de komende maanden zijn dat een aantal verdiepingscursussen zoals een landschapscursus, vogels kijken en planten determineren. In het najaar wordt weer een Groencursus gestart.

-Social media: Twitter en Facebook worden in het leven geroepen, zodat andere doelgroepen, met name jongeren,

Het bestuur
foto Wil Stelling

worden bereikt.

-Samenwerking KNNV en IVN: het landelijk IVN heeft besloten deze samenwerking te stimuleren. In West-Friesland werken IVN en KNNV al samen.

-Vereniging van Eigenaren Streekbos Paviljoen, die bestaat uit IVN, IJgenweis en Orion hebben regelmatig overleg. Het bestuur hecht veel waarde aan dit overleg.

-Op zoek naar een coördinator. Grote Clubactie: De Grote Clubactie heeft de laatste keer € 650 opgebracht. Wie wil de coördinatie dit jaar op zich nemen?

- Ook zijn wij op zoek naar een coördinator Scholenwerk: momenteel doet Frieda tijdelijk de coördinatie. We zoeken iemand die het van Frieda overneemt.

-Nieuwe werkgroep Duurzaamheid. De coördinator Geert Velthuis neemt het woord en vertelt in het kort. Onder duurzaamheid vallen veel onderwerpen. We kiezen als centraal thema: Biodiversiteit.

Er zijn 3 activiteiten gepland: op maandag 11 april 19.30: meer leven in uw tuin met compost. Op 2 juli een stadswandeling door Enkhuizen met Astrid, en op 31 oktober een kringloopwandeling in het Streekbos met Astrid.

Een vermelding komt natuurlijk ook in de Alchemilla en op de site.

03. Ingekomen stukken Geen.

04. Notulen jaarvergadering 2015

Tekstueel: geen opmerkingen. Er zijn enkele vragen over werkgroepen waar zowel KNNV-leden als IVN-leden actief zijn. Hoe is het aandeel van IVN-leden? De vergadering geeft goedkeuring aan de notulen met dank aan de notulist en secretaris.

05. Jaarverslagen 2015

Teije complimenteert de opstellers met de duidelijke tekst en mooie foto's. Wil mist de vermelding 'activiteiten op aanvraag' in het jaarverslag. Hans zal zorgen dat dit onderdeel volgend jaar in het jaarverslag wordt vermeld.

06. Uitreiking Snoeshaan

Geert legt uit dat de Snoeshaan een wisseltrofee is die elk jaar aan een lid van het IVN wordt toegekend als blijk van waardering. Dit jaar heeft het bestuur de Snoeshaan toegekend aan Astrid Bijster voor al haar activiteiten. Naast

Astrid Bijster mag dit jaar de welverdiende Snoeshaan mee naar huis nemen.
foto Wil Stelling

haar functie als bestuurslid is ze actief in het cursusteam en de motor achter de Natuurgidsencursus, de Groencursus, en verdiepingscursussen en nascholingscursussen. Astrid neemt de trofee en bloemen met dank in ontvangst en vermeldt nog even wat er ons dit jaar aan cursussen te wachten staat. Omdat ze over zoveel onderwerpen enthousiast is heeft ze wellicht behoefte aan een cursus nee zeggen.

07. Financieel verslag 2015

Rob licht de getallen van de resultatenrekening en de balans toe. Het resultaat dit jaar is een nadelig saldo van € 510, voornamelijk veroorzaakt door het wegvallen van vele subsidies van gemeenten. Gelukkig kwamen er meer donaties dan voorheen; één van onze begunstigers heeft ons in zijn testament bedacht.

Wat betreft de lasten zijn er enkele posten die eruit springen: De post Afschrijvingen is hoog vanwege de aanschaf van een bosmaaier. Normaal wordt een dergelijke aanschaf afgeschreven over meerdere jaren, maar subsidiegevers constateren dan dat we een te hoog eigen vermogen hebben. Daarom is de aanschaf in één keer ten laste van het resultaat afgeschreven.

De post Onderhoud Kopieermachine was ook hoog: onze kopieermachine wordt zo vaak gebruikt dat een groot revisieonderhoud nodig was. Er zijn enkele onderdelen vervangen. Op advies van de leverancier hebben we gekozen voor revisie en niet voor aanschaf van een nieuw kopieerapparaat.

Tot slot een toelichting op de post reservering Groot Onderhoud NME-centrum van € 3540. Onze centrale verwarmingsinstallatie kon tot voor kort slechts op één punt geregeld worden. Daar hadden we veel last van. Als we beneden het te warm hadden was de temperatuur in de Incoteczaal te laag. Een installateur heeft de zaak gesplitst wat € 1100 kostte.

Er is een bedrag van € 1300 uitgegeven voor de aanschaf van een microscoop en we hadden onverwacht een kostenpost van € 550 voor de aanschaf van preparaten (opgezette dieren).

Ook is nu een draadloze HDMI-aansluiting voor de computer naar de beamer gerealiseerd waardoor er een betere kwaliteit aansluiting is dan voorheen. Onze gebruikers zijn heel tevreden over het resultaat.

Onze professionele stofzuiger, die zowel vuil als water kan opzuigen, was defect en is vervangen; een onvoorziene post van € 250.

Dit alles bij elkaar leidde tot het totaal van € 3540 aan Reservering Groot Onderhoud NME-centrum.

Daarna is er gelegenheid tot het stellen van vragen:

-Zijn er aparte reserveringen voor Het Egboetje?

Nee, reserveringen voor Het Egboetje vallen onder de reservering Groot Onderhoud NME-centrum.

Aparte reserveringen geven de subsidiegever de indruk dat we voldoende middelen hebben en dat heeft als gevolg dat men gaat korten op de subsidietoekenning.

-Waar valt de Boekenverkoop Opbrengst onder?

Dit jaar was de opbrengst € 983 en die zijn opgenomen onder Diverse Baten.

-Hoeveel is gereserveerd voor de elektrische boot?

Er is € 2000 gereserveerd voor de batterijen en de gebruikelijke herkeuring die om de 4 jaar plaats vindt.

Voor het botenhuis staat bij de Passiva een reserve Vernieuwing Botenhuis van €10.000.

Het botenhuis zal hopelijk in de herfst gereed zijn.

-Is er geen extra reservering voor beveiliging tegen diefstal en dergelijke?

Er komt namelijk een nieuwe techniek aan; beveiligingschips die op de batterijen gemonteerd kunnen worden en slechts enkele tientjes zullen gaan kosten. Dit seizoen werken we met de huidige situatie.

In de nieuwe situatie zal het botenhuis via uitbreiding van het bestaande cameratoezicht, alarm via het S.P. en schriklicht beveiligd worden.

Tot nu toe heeft de verzekering de schade betaald, maar we zullen de nieuwe ontwikkelingen zoals deze chips zeker in de gaten blijven houden.

-Is er nog een speciale bestemming van de opbrengst boeken verkoop?

De opbrengst gaat naar Algemene middelen en bepaalt mede het resultaat dat naar de Algemene Reserve gaat.

-Is er een kans dat de subsidie door gemeenten hoger kan uitvallen?

Nee, Enkhuizen heeft nieuw beleid en zal voor NME-activiteiten alleen de Witte Schuur subsidiëren.

Rob vat de Balansposten samen: Alle reserveringen zijn opgeschoond in verband met de subsidieaanvragen.

In 2015 hebben we een aantal in vorige jaren opgebouwde reserves over andere reserves herverdeeld en het restant als resultaat vrij laten vallen. Dat kunnen we niet elk jaar doen.

De gemeenten Stede Broec, Drechterland, Opmeer en Koggenland geven subsidie, maar de gemeenten Hoorn, Medemblik en Enkhuizen niet.

Hoorn vindt dat ze MAK al subsidiëren en Medemblik is gewezen op het feit dat er door hun inwoners gebruik gemaakt wordt van Het Egboetje.

Stede Broec geeft jaarlijks een donatie van € 828 bovenop het gebruik van het Streekbos Paviljoen, hetgeen we al een geweldige gift vinden.

-Hoe staat het met sponsoring van het IVN?

Incotec heeft voor de opening de inrichting van de Incoteczaal betaald door een bedrag voor de eerste 5 jaar te do-

neren. In het vervolg komt van Incotec een jaarlijkse sponsoring waarna ook jaarlijks een evaluatiegesprek plaatsvindt.

Het bedrijf van Gé Bentvelsen is met het IVN overeengekomen dat zij 5 jaar lang onze vaarexcursies voor basisscholen zullen subsidiëren.

De meeste sponsoring in het verleden was incidenteel, zoals door het Prins Bernardfonds, het Oranjefonds en andere cultuurfonds en bedrijven.

De gemeente Stede Broec heeft toegezegd dat als we in de problemen komen ten gevolge van verminderde inkomsten, zij willen bijpassen.

-Waarom worden er geen reserveringen voor cursussen gemaakt?

De cursussen bedruipen zichzelf al jaren waardoor er geen reserveringen nodig zijn.

08. Verslag Kascontrolecommissie

Hierbij verklaart de kascontrole commissie, bestaande uit Pieter Karel en Tjalling James, dat zij op 16 februari 2016 de financiële jaarrekening van IVN afdeling West-Friesland inclusief bijbehorende kasstukken heeft gecontroleerd.

De commissie heeft geconstateerd dat:

1. de kasstukken compleet en in overeenstemming met de werkelijkheid zijn.
2. het kassaldo overeenkomt met de kasstukken.
3. het saldo op de bankrekening overeenkomt met de kasstukken.

De commissie stelt voor om penningmeester Rob den Hartog tegen alle verdere navraag en verantwoording over het boekjaar 2015 te vrijwaren.

De commissie adviseert om decharge te verlenen aan het bestuur voor het gevoerde financiële beleid over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015.

Getekend door Pieter Karel en Tjalling James op 16 februari 2016.

De ledenvergadering volgt het advies van de kascommissie met instemming op.

09. Begroting 2017

-Rob deelt mee dat de gemeenten meldten dat we voor 1 april (nu 1 juni) 2016 subsidieaanvragen konden indienen met de begroting voor 2017.

Het IVN heeft altijd ver vooruit begroot, maar eigenlijk is dit niet realistisch. Daarom heeft het bestuur besloten om de begroting van 2016 aan de gemeenten te presenteren als een begroting voor 2017.

-Rob stelt in verband met iets gewijzigde contributieafdracht aan het Landelijke IVN het volgende voor:

Vraag 1.

Het bestuur vraagt akkoord voor een contributie in 2017 van € 24 voor een hoofdlid, en € 1,60 voor een huisgenootlid.

Toelichting: het Landelijk IVN vraagt een afdracht per lid van € 10 i.p.v. € 8,65 tot nu toe. Momenteel hanteren wij contributieprijzen van € 22,50 voor een hoofdlid en rekenen wij aan huisgenootleden niets terwijl wij wel een afdracht per huisgenoot lid van € 1,35 aan het Landelijk IVN doen.

Vraag 2.

Het bestuur vraagt akkoord om in de toekomst de contributie gelijk te laten lopen aan de minimale landelijke contributie (die momenteel € 24 is).

Astrid licht nog toe dat tot de verhoging van de afdracht aan

De aanwezigen
foto Wil Stelling

het Landelijke IVN is besloten in het angstige vooruitzicht dat inkomsten uit de Postcodeloterij zouden wegvallen. Dit is gelukkig niet gebeurd.

-Vraag uit de zaal is: wat biedt het Landelijke IVN ons eigenlijk?

Er is onder andere een Provinciaal coördinator in dienst die betaald wordt uit deze gelden. Zij ondersteunt onze initiatieven.

Het Landelijke IVN onderhoudt een netwerk van organisaties. Ook zet het Landelijke IVN acties op met p.r. waar wij van meeprofiteren.

Astrid meldt dat de regionale afdeling ons tegenwoordig veel sneller betreft bij allerlei plannen.

Voorts ontvangen de leden het tijdschrift van het Landelijk IVN en zijn er cursussen die door afdelingen kunnen worden afgenomen.

De vergadering gaat akkoord met de boven genoemde twee voorstellen.

10. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie

Pieter Karel en Tjalling James bemannen deze commissie nu. Pieter wordt bedankt voor 2 jaar actief lidmaatschap. Paulien Winnubst gaf zich de vorige ALV op als reserve. Zij vormt dan volgend jaar samen met Tjalling de kascontrolecommissie.

We kiezen nu een nieuw reserve lid en Rob legt uit wat het werk inhoudt.

Annette van den Berg biedt zich aan en de vergadering dankt en benoemt dit nieuwe commissielid.

11. Bestuurswijziging

Geert licht toe dat Hans terugtreedt als bestuurslid. Hans wil graag ruimte geven aan jonge mensen en blijft alle andere taken verder uitvoeren.

Er wordt gepast afscheid genomen van Hans als bestuurslid. Vanaf de ruilverkaveling is Hans betrokken bij het Streekbos in de functie van beheerder, huismeester, en als hoofd algemene zaken. Daarnaast is Hans vogelgids, vleermuisgids, gidst hij over spinnen, dag en nachtvlinders en waterbeestjes.

Hij verzet veel werk voor de Natuurgidsencursus.

Voorts was hij coördinator inrichting gebouw, en is hij redactielid van de Alchemilla enz. enz.

Hij blijft dit allemaal doen, behalve als bestuurslid. Het bestuur bedankt hem van harte voor zijn inzet als bestuurslid en biedt hem een boekenbon en bloemen aan.

Hans komt met een korte reactie: het opgeven van zijn functie van bestuurslid is voor hem een principekwestie; hij wil anderen de gelegenheid geven en dus vers jong bloed in het bestuur. Verder is hij van plan om de overige taken lang vol te houden.

12. Rondvraag en sluiting

Teije: Gaan de natuurgidsen zich nog specialiseren?

De keus is aan hen. De meesten zijn actief geworden in verschillende gebieden en er zijn verdiepingscursussen ook voor hen.

Teije: Hij heeft wel wensen voor bijscholing zoals over chromosomen en DNA, een lezing die ook in Enkhuizen is gegeven. Voorts waarom sommige paddenstoelen al dan niet giftig zijn.

Teije: Hoe zit het met de veiligheid op de boot? Heeft de gids of schipper een EHBO diploma en houdt hij/zij die bij? Heeft hij/zij een diploma reddend zwemmen?

De boot is opgeknapt en geregistreerd. Dat betekent dat hij voldoet aan de veiligheidsvoorschriften.

De bestuurder heeft verplicht een vaardiploma.

Wij voldoen aan de veiligheidsvoorschriften en hebben veiligheids- en reddingsmiddelen zoals kussens die dezelfde functie hebben als een zwemvest.

Teije: Het IVN geeft in Amersfoort een cursus samen met de Dierenbescherming en Politie, wat houdt deze cursus in en is dat iets voor ons?

De voorzitter neemt deze vraag mee. (Later blijkt dat de cursus door de dierenbescherming wordt gegeven en het IVN daar een rol speelt. Teije gaat zelf bellen.)

Frieda: Adri zou het afscheid van de gidsen organiseren.

Adri, Hans en Frieda hadden plannen voor het houden van waarderingspraatjes. Dat is nu niet gebeurd in verband met de afwezigheid van Adri.

Gé zoekt één en ander uit.

Ria: i.v.m. Adri's ziekte zal Ria voor verschillende werkgroepen de honneurs waarnemen.

Siep Konijn: meegefietst 11 juni, Rabobank, max van 5 leden. John Bos heeft ook meegedaan. Dit heeft € 250 opgeleverd. Wie gaan de tocht in 2016 doen?

Grote Clubactie: We hebben nog niemand die de Grote Clubactie coördineert. Hoeveel werk is het?

Het behelst een beperkte tijdsperiode, namelijk van na de grote vakantie tot november. Als we meedoen, nemen we minimaal 125 loten af en kunnen we per 25 loten bijbestellen. Het aanmelden dat we als IVN meedoen is ongeveer in mei.

Er wordt dus een vrijwilliger gezocht: graag melden bij secretaris Gé Kenter.

Fred: Op het Ecoproject is nu gebaggerd, de kraan is het terrein afgereden maar ze hebben de zaak zodanig achtergelaten dat het terrein niet meer goed toegankelijk is.

Louis gaat hierover contact opnemen met het RSW.

-Het 5 jarig jubileum, wat gaat er gebeuren?

Op 29 mei vinden de festiviteiten plaats: Theo Peerdeman, Adri, Gé, Irene, Theo, Bert en Marco Nooder, hebben overlegd en besloten een nieuwe plattegrond van het Streekbos te realiseren die wordt gesponsord door IJgenweis, het Klimpark, en het IVN.

Op de jubileumdag vindt de officiële opening van het Kabouterpad en het Wonderpad plaats en we kunnen dan de routes lopen.

In de boot van Theo worden vaartochtjes gemaakt (onze

Hans Verhoeven treedt af als bestuurslid en wordt bedankt voor bewezen diensten.

foto Wil Stelling

boot was deze dag al gereserveerd) en er komt een kleurwedstrijd met een quiz die wordt verspreid onder scholen. Er is een puzzeltocht, het Klimpark doet mee en IJgenweis zal ook iets doen.

De festiviteiten zijn van 11 uur tot 16 uur.

Jans: kan dan gelijktijdig de boekenmarkt plaatsvinden?

Dat kan in de Incoteczaal tenzij die is geboekt door IJgenweis. Jans krijgt van Gé na 15 maart te horen of de zaal beschikbaar is.

Wat betreft nieuwe materialen: er komen folders over het Wonderpad, en nieuwe folders over het Kabouterpad en het Ecoproject. Kabouters krijgen een rode muts.

Geert sluit de vergadering en nodigt alle aanwezigen uit voor een hapje en een drankje.

Ledenmutaties 1e kwartaal 2016

Rob den Hartog

Inschrijvingen

31-12-2015	Mevr. S. Bajema, Hoorn Nh (correctie)
31-12-2015	Dhr. C. van der Star, Hoorn Nh (correctie)
31-12-2015	Dhr. J. Flink, Medemblik (correctie)
01-01-2016	Mevr. P. van Zijtveld, Enkhuizen
21-02-2016	Mevr. J. Entius, Hoorn Nh

Uitschrijvingen

01-01-2016	Dhr. H.C. Negenborn, Berkhout
01-01-2016	Dhr. C. van Lubek, Andijk
01-01-2016	Mevr. P. Konijn-Burger, Zwaag
31-12-2016	Dhr. C.N.M. Ursem, Nibbixwoud
31-12-2016	Dhr./Mevr. W.M. Rood, Bovenkarspel
31-12-2016	Dhr./Mevr. G. Oerlemans, Wognum
31-12-2016	Dhr. O.H. Heck, Grootebroek
31-12-2016	Mevr. A. Poffers-Kramer, Andijk

Totaal aantal leden en donateurs: 280

Braakballen pluizen woensdag 2 maart 2016

Ria de Graaf

In de voorjaarsvakantie is het weer tijd om de braakballen van het Landschap Noord-Holland te "pluizen". Om 18.30 komen de eerste "pluizers" al binnen gewapend met pincet en tanden borstel, zoeken een plekje en gaan aan de slag. Steeds meer kinderen met hun ouders vinden de weg naar boven waar we druk aan het "pluizen" zijn. Schedeltjes en botjes en kaakjes met kiezen worden gevonden.

Om 19.15 uur krijgen we van Dorien Hoogetboom een mooie presentatie over de kerkuilen in Noord-Holland en hun gedrag. Dorien vertelt wat de bedoeling is van deze avond. Zij werkt bij Landschap Noord-Holland en doet onderzoek naar de leefgebieden van de kleine zoogdierjes in Noord-Holland. Dat is terug te vinden in de braakballen van de Kerkuilen. De vindplaats van de braakbal wordt genoteerd (rond de broedplaats) en de inhoud ervan wordt onderzocht op wat voor muis of rat de uil gegeten heeft.

Kerkuilen staan er om bekend dat ze alles eten. Het is muisstil en er wordt goed geluisterd, de zaal was lekker gevuld: 25 kinderen en 15 volwassenen waren druk aan het "pluizen". Na wat oefenen gaan de "pluizers" aan de slag met braakballen uit Andijk en braakballen uit Hippolytushoef.

Dat is erg interessant en alles wordt dan ook door Dorien bekeken met de loop om te zien van welke muis het schedeltje is. Dat wordt dan weer genoteerd op een lijst voor het zoogdieren- onderzoek.

In totaal zijn er 171 prooidieren "gepluisd"; Veldmuis 47 in Hippolytushoef en 17 in Andijk. Huisspitsmuis 80 in Hippolytushoef en 18 in Andijk. Dwergspitsmuis 1 in Hippolytushoef en 0 in Andijk. Bruine rat 1 in Andijk. Bosspitsmuis 1 in Andijk. Huismuis 3 in Hippolytushoef en 3 in Andijk.

Landschap Noord-Holland is heel blij met deze vondst en bedankt de "pluizers" voor het "pluizen" en zien hen volgend jaar graag weer terug komen.

Er is altijd veel belangstelling voor het pluizen.
foto Hans Verhoeven

Ontmoetingen in het vrije veld

Jan Flink

Natuurterrein behoeft enig onderhoud: dat doen we met een aantal vrijwilligers. Maar tijdens dat werk gebeurt er van alles om je heen.

Er schiet op het laatste moment een Haas vlak voor ons vandaan tijdens het "opschot" verwijderen. Dat zijn jonge wilgen, populieren, ribes, kornoeljes of hazelaars die wortelen in het rietlandschap.

De Haas vertrouwt op zijn schutkleur maar kennelijk komen we toch te dichtbij.

Door te werken in het wel 2 meter hoge riet zijn we niet direct zichtbaar en gaat er een Baardmannetje vlakbij zitten en ook zijn er Graspiepers actief.

Iets verder in wat meer open terrein schrikt een Bokje van ons die een wel heel goede schutkleur heeft. Eigenlijk is de verrassing meer bij ons, want als het stil was blijven zitten was het door ons niet opgemerkt.

Langs de waterkant vliegt een Watersnip op en gaat er schichtig en schoksgewijs vliegend vandoor.

In de verte vliegt een vrouwtje Blauwe kiekendief, die bruin van kleur is, laag over het riet op zoek naar voedsel en duikt af en toe in het riet.

Opeens horen we boven ons geschreeuw en gekrijs: recht op ons af komt een Havik vrouwtje. Zij wordt aangevallen door 4 Zwarte kraaien. Behendig ontwijkt ze alle aanvallen maar wil zich toch ook zo snel mogelijk ontdoen van haar belagers. De reden van de aanval is meestal dat voedsel niet gedeeld wil worden en territoriumgedrag.

Langs de waterkant van de plas, die nu bedekt is met een dun laagje ijs, zit een Veldmuisje dat door ons is verjaagd en nu op het ijs is beland. Als ik goed kijk, ik sta op 1,5 meter, zie ik dat het muisje een roze neusje en roze pootjes heeft. Ook het laatste deel van de staart is roze. Het zal wel door de kou komen: er is dus veel bloed nodig om deze delen te verwarmen. De pels is van boven lichtbruin en aan de onderzijde wit. Het muisje zet het plots op een rennen dwars over de bevroren plas en bereikt al rennend, glijdend, slippend, half rollend de overkant en verdwijnt in de ruigte van het riet. Voor ons zit de werkmiddag er weer op met vele leuke ontmoetingen, die ik met jullie wil delen.

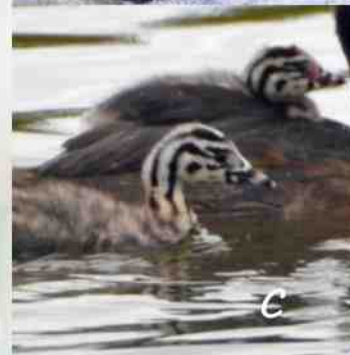
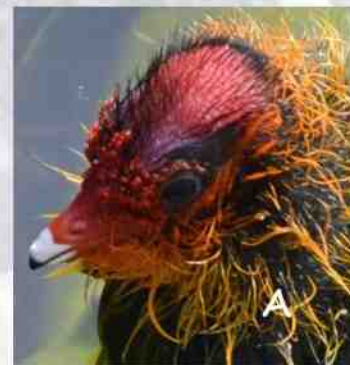

Er wordt hard gewerkt.
foto Hans Verhoeven

Scharrelkids

Jouw pagina met ditjes en datjes

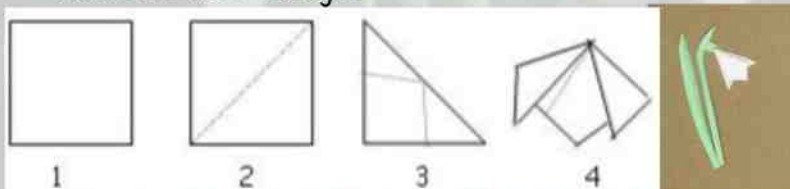
In de lente zie je heel veel jonge dieren. Sommige lijken helemaal niet op hun ouders. Weet jij wie hun mama is? De oplossing staat op de volgende pagina. (Niet stiekem kijken hoor!)

Het sneeuwkllokje is één van de eerste lentebloemetjes. Je kunt ze makkelijk zelf maken.

1. .Neem een klein wit vierkant stukje papier.
2. Vouw het diagonaal.
3. Vouw daarna de puntjes om.
4. Vouw vervolgens de flapjes naar achteren.

Plak het bloempje op papier en teken (of knip en plak) er de steel en blaadjes bij of maak van een pijpenrager een steel en zet hem in een vaasje.

Ik weet dat de lente komt,
ik weet het nu heel zeker.
Ik weet dat de lente komt,
waarom, waarom, waarom.
Wie heeft je dat verteld?
Het lammetje, het lammetje.
Wie heeft je dat verteld?
Het lammetje in het veld.

5-Jarig jubileum van het Streekbos Paviljoen

Gé Kenter

De geplande datum hiervoor is 29 mei en het feest begint om 11.00 u.

De burgemeester (of iemand anders van de gemeente indien zij is verhinderd) zal de officiële opening doen van het Wonderpad en het Kabouterpad.

Daarna zijn er diverse excursies mogelijk.

Het Wonderpad en Kabouterpad zullen die dag ook worden gelopen.

De boot vaart rond in de wateren van het Streekbos.

Naar de basisscholen wordt een kleurplaat en een prijsvraag/quiz gestuurd waarmee zij een leuke prijs kunnen winnen.

Ook worden bij het S.P. kleurplaten uitgedeeld en is er een puzzeltocht.

In de Incoteczaal wordt een boekenmarkt gehouden.

IJgenweis en het Klimpark zullen ook iets gaan doen; wat is nog niet bekend.

Om 16.00 u. eindigt het feest.

Orion is diverse malen gevraagd mee te doen aan verschillende onderdelen. Het antwoord was dat zij dit in augustus al hadden gevierd en hier absoluut niet in geïnteresseerd zijn.

incotec

the seed enhancement company

Cursusnieuws

Theun de Jong

Het Cursusteam organiseert de komende maanden 3 verdiepingscursussen. Deze cursussen zijn interessant voor leden die de Groencursus of de Natuurgidsenopleiding hebben gedaan. Maar ook andere leden zijn natuurlijk van harte welkom.

Verdiepingscursus Landschap Lezen.

Landschap zien en "lezen" is het onderwerp van deze korte cursus.

Op dinsdag 19 april en zaterdag 23 april organiseert het IVN, afd. West-Friesland een mini-cursus. Hoe is het Westfriese landschap ontstaan en welke invloed heeft de mens er sinds de Middeleeuwen op gehad? Wat is er zichtbaar van ontginning, agrarisch gebruik en ruilverkaveling? Welk verhaal vertellen oude en recente kaarten en foto's? Wat is het grondgebruik en waarom?

We zoeken verbanden, vanuit het verleden naar nu en andersom, tussen gebouwen, dijken en vaarten en de bodem, maar ook tussen flora en fauna en (bewonings)geschiedenis. Uitgangspunt is dat alles wat we zien, betekenis heeft en alles een ontwikkeling kent op een tijdschaal van seizoenen, maar vooral van decennia en eeuwen en dat alles nog steeds verandert.

De Polder Mijzen tussen Avenhorn, Schermerhorn en Ursem wordt in deze cursus als voorbeeld onder de loep genomen. Ligt het in West-Friesland of daarbuiten?

Tjalling James en Nico Bregman zijn deskundigen bij uitstek, die al vele malen excursies en cursusavonden voor het IVN verzorgd hebben.

Hoe ziet de driedelige cursus eruit?

I-Met enige vragen vooraf, wordt u gevraagd zich te verdiepen in de hoger gelegen polder Mijzen.

II-Op 19 april vanaf 19.30 uur: inleiding over het ontstaan van West-Friesland t/m de Middeleeuwen, behandeling voorwerk en vragen, presentatie over aspecten van het huidige Westfriese landschap. Locatie IVN in het Streekbos Paviljoen in Bovenkarspel.

III-Op zaterdag 23 april volgt er van 9.30 tot 12.30 uur een fietsexcursie in de Mijzenpolder vanaf Avenhorn: de USA tocht.

De kosten van deze mini-cursus bedragen € 15,- voor IVN-leden en € 20,- voor niet leden. Opgeven kan bij Astrid Bijster, E: a.bijster@ivn-westfriesland.nl, T: 06-25408745 of bij Geert Veldhuis, E: g.r.veldhuis@ivn-westfriesland.nl, T: 06-52618372 Er is plaats voor maximaal 20 cursisten, dus geef u snel op, want vol is vol.

Praktische verdiepcursus voor vroege vogels

Wat was er de laatste weken toch een vogelnieuws in West Friesland. Een Roodkeelnachtegaal uit Siberië die zelfs het journaal haalde. En toen weer een Buffelkopeend en Roodhalsganzen, het kon niet op! Je zou haast vergeten dat er nog zo veel "gewone" vogels te bewonderen zijn. Maar hoe hou je al die bruine, grijze en andere fladderaars nu uit elkaar? Wilt u daar eens beter in thuis raken? Dat kan! In mei 2016 start de vervolgcursus voor vroege vogels met 1 theorieavond en 3 praktijkochtenden. De theorieavond is op dinsdag 10 mei om 19.30 uur tot 22.00 uur, in het Streekbos Paviljoen. De cursus wordt gegeven door ervaren docenten /vogelaars van IVN West-Friesland Hans Verhoeven en Jack Ursem.

De 3 praktijkochtenden zijn op zaterdag 14 mei, zaterdag 28 mei en zaterdag 18 juni. Op de theorieavond wordt uitleg gegeven over belangrijke kenmerken en biotopen. Ook wordt er aandacht besteed aan (door de cursisten) ingebrachte verdiepingpunten.

De 3 praktijkochtenden op zaterdagmorgen starten vroeg om zoveel mogelijk vogels te kunnen spotten en duren gemiddeld 4 uur waarvan ongeveer het laatste uur een nabespreking zal zijn.

De observatiegebieden worden zó uitgekozen dat er veel waarnemingen te verwachten zijn.

De kosten bedragen € 30,- voor leden en € 35,- voor niet-leden. Er kunnen maximaal 20 cursisten worden ingeschreven, vol=vol, dus wacht niet te lang. Aanmelden voor de vogelcursus kan bij: b.vd.wegen@ivn-westfriesland.nl en r.d.graaf@ivn-westfriesland.nl of bel Ria de Graaf van het IVN West-Friesland: T: 06-40392703.

Verdiepcursus planten determineren

Laatst zei een vogelaar: " Die plantjeskijkers hebben het maar makkelijk. Planten vliegen niet weg en je hebt er geen dure kijker voor nodig om ze te bekijken".

Is dat wel zo? Natuurlijk, een Madeliefje en een Paardenbloem herken je wel. En er zijn natuurlijk ook planten waarvan je de naam kunt voelen of ruiken: brandnetel, Speedistel of munt.

Andere hebben opvallende bladeren waardoor de naam je onmiddellijk duidelijk wordt, zoals Pijlkruid.

Maar in veel gevallen is het moeilijker en biedt zelfs een veldgidsje Weidebloemen of Bosplanten geen uitkomst en moet er een flora aan te pas komen.

Maar werken met een flora vergt enige voorkennis en inspanning.

Met een flora ben je gedwongen om intensiever naar een plant te kijken.

Deze verdiepcursus over planten is er op gericht om in 3 avonden en 1 oefenochtend meer te weten te komen over een aantal grote bekende plantenfamilies en verder vooral te oefenen met het determineren van planten met behulp van een "echte" flora.

Een voorbeeld van de problemen bij het determineren (bepalen van de soort): alle lipbloemigen hebben een vierkante stengel, de bloem is op de zelfde wijze opgebouwd en ze geuren vaak sterk. Duidelijk zou je zeggen. Maar sommige andere plantenfamilies hebben bloemen die

weer lijken op die van lipbloemigen, maar horen dan weer niet tot die familie, dat is om het makkelijk te maken.

De cursus bestaat uit vier lessen, drie theorie-avonden en één praktijkochtend, t.w.: dinsdagavond 17 mei, dinsdagavond 24 mei, dinsdagavond 31 mei en zaterdagochtend 4 juni.

Docent is Henry Bruggink. Plaats: Streekbos Paviljoen, Bovenkarspel.

De praktijkochtend zal waarschijnlijk gehouden worden nabij het Naviduct in de dijk Enkhuizen Lelystad, omdat daar een grote variatie aan planten te vinden is.

De kosten voor deze cursus is € 30,- voor leden en € 35,- voor niet-leden.

Opgave voor de cursus kan bij Beppie van der Wegen, E: b.vd.wegen@ivn-westfriesland.nl, T: 0228-322338 Er kunnen maximaal 20 cursisten worden ingeschreven, vol=vol, dus wacht niet te lang.

Leden die alle drie de cursussen willen volgen krijgen € 10,- korting en betalen € 65,-.

IVN-gids en wat nu??

Jan Flink

In 2014/2015 hebben ik en nog vele anderen de IVN-Natuurgidsencursus gevolgd. Daar kan je meer mee dan je denkt maar hoe dan? Je kunt dan wandeltochten in het gebied geven waarin je afgestudeerd bent en assisteren bij de IVN-bezigheden.

Al Googelend kwam ik op de " datingsite" terecht van het Staatbosbeheer en die zochten gastgidsen op Texel voor de Slufter. Je bent gids of je bent het niet, dus nu was er de gelegenheid om het in praktijk te brengen: ik heb gesolliciteerd met de nodige gegevens. En dan maar afwachten. Toen ik antwoord kreeg was het positief, dus aangenomen, maar gelijk de vraag of ik nog een gids wist. Ik heb toen Theun de Jong gevraagd en die vond het ook een unieke kans. Ook hij is door de sollicitatieprocedure dus gaan we samen in augustus 2016 1 week gidsen in de Slufter.

Het gebied hebben we ook tijdens onze cursus behandeld ; tevens ook meerdere plekken op Texel.

We moeten ons nog wat inlezen en verdiepen maar het gaat zeker lukken. Slaapplekken en de rest wordt geregeld door Staatsbosbeheer en ook proberen we met IVN-afdeling Texel contact te leggen. Wie weet komt er iets van een uitlevering " gastgidsen-deal" tot stand zodat je je kunt ontwikkelen tot " universeel Dutch-Guide" . Niet geschooten is altijd mis! Als we het achter de rug hebben delen we onze ervaring met jullie.

De Tentoonstellings- werkgroep

Om de paar maanden is er een nieuwe expositie in het Streekbos Paviljoen te bewonderen. Wie zijn de IVN'ers achter de schermen en wat is hun motivatie? Een kleine impressie..

ps (De tentoonstellingswerkgroep wil bij deze graag nog **Toos Brink** noemen i.v.m. de aankleding van het ornalement boven de tafel en het regelen van de foto-exposities in de Incoteczaal).

Syl Bajema: “Vanaf het moment dat we het thema voor de nieuwe expo doornemen, dan zie ik de planten, de dieren, de vogels in mijn hoofd voorbijkomen. ‘Wat kunnen we nu eens doen met enge dieren of met poep?’ Bijvoorbeeld de olifantenpoep van dierentuin Amersfoort (de tafel lag er vol mee toen ik zelf olifantenpoeppapier mocht maken). Of toen mijn auto vol lag met zaden en gedroogde planten uit de Hortus Alkmaar (door de geuren ervan, kwamen we bijna bedwelmt thuis). De voorpret en het schrijven maakt mij blij om te doen en onze bezoekers die langskomen en die onze borden en vitrines zien, volgens mij ook.”

foto Syl Bajema

Ria de Graaf: “Tijdens de natuurgidsencursus ben ik bij de tentoonstellingswerkgroep stage gaan lopen. Het fijne is dat je zoveel meer te weten komt over een onderwerp. Je bent creatief bezig met het zoeken naar informatie en materialen. Wat nog een voordeel is dat we de gebruikte borden ook in onze dependance ‘Het Egboetje’ kunnen gebruiken. Op die manier heb je er twee keer plezier van. Samen met **Adri Bozelie** verzorg ik de tentoonstellingen in het Egboetje. Het zou ook mooi zijn als het tentoonstellingsmateriaal aan andere IVN afdelingen uitgeleend zou kunnen worden. Wie weet gaat dat nog gebeuren in de toekomst!

foto's zonder credit Lisbeth van Lintel

foto's Bepie van der Wegen

Lida Lissing-Deschan: “Wat me het meeste bijgebleven is, zijn de eenvoudige tentoonstellingen in ons oude gebouwtje.

Plaatjes zoeken, uitknippen en op de borden met dubbelzijdige tape plakken. Tekstje erbij typen en bij het plaatje plakken. Een intensieve bezigheid.

Niet meer te vergelijken met de huidige tentoonstellingen. Prachtige borden met goede teksten en foto's. Het komt nu toch wel heel erg professioneel over. Een goede ontwikkeling.”

Beppie van der Wegen: “De poeptentoonstelling was mijn favoriet, vooral het verzamelen ervan.

Waar ik allemaal niet geweest ben en wie er allemaal geholpen hebben met verzamelen! Van Sprookjeswonderland, natuurpark Lelystad, dierenpark Amersfoort, Sovon, SBB in ruinen (waar ze mij al meteen het poepvrouwtje noemden). Ook tijdens een excursie in de Oostervaardersplassen bleef ik vaak achter en inmiddels vindt men het niet eens meer gek als Beppie weer een poepje meeneemt of er een foto van maakt.”

Lisbeth van Lintel: “Na de Groen cursus ben ik bij deze werkgroep terecht gekomen. Dat kan ook haast niet anders als je schoonmoeder Beppie is! Ik vind het een fijne groep waar veel ruimte is voor het opperen van ideeën. Ook ben ik heel blij dat ik de informatieborden mag vormgeven. Het leukste onderwerp vond ik ‘Enge Beestjes’ en ik kijk uit naar de expo ‘Kruiden’ gepland later dit jaar.”

Firma Koper baggert de poel uit in het Ecoproject
foto Toos Brink

Baggeren Ecoproject Streekbos

Louis van Wegen, Piet Copier, Toos Brink

Begin maart heeft de Fa. J.Koper & Zn. de plas van het Ecoproject in het Streekbos gebaggerd en dieper gemaakt. De bagger is niet afgevoerd maar verwerkt naast de uitkijkpost.

De nieuwe situatie maakt het misschien mogelijk om van deze oever een ijsvogelwand te maken. Voorlopig raden we bezoekers aan laarzen aan te trekken bij een bezoek aan het Ecoproject.

Na twintig jaar is het open water van het Ecoproject behoorlijk dicht gegroeid. Door dit proces van verlanding ontstond moeras. Het was een grote wens van IVN om de biotoop van open water met bijbehorende natuurwaarden te herstellen.

Bij het Recreatieschap Westfriesland stond deze baggerklus echter nog niet in het programma.

Meer kansen voor de natuur door sponsoring

De vrijwilligers van het IVN die het baggeren hebben voorbereid hebben advies gekregen van Renzo Feijkes van de gemeente Stede Broec. Na bemiddeling van IVN is sponsoring door Incotec tot stand gekomen. Incotec was al eerder sponsor: zij hebben onder andere de inrichting van de Incoteczaal gefinancierd door 5 jaar een bedrag te doneren. Met de bijdrage voor 2016 kon het IVN het uitbaggeren van de plas op het Ecoproject voor de helft financie-

ren. Ook wordt er gekeken hoe met inzet van vrijwilligers activiteiten worden verricht voor Incotec. Het RSW betaalde de andere helft van het uitbaggeren. Het Landschap Noord-Holland draagt subsidie bij om de biodiversiteit te verhogen met name voor de bedreigde Waterspitsmuis. Alle partijen hebben op deze manier gezamenlijk deze baggerklus naar voren kunnen halen. De verwachting is ook dat het open water een impuls geeft aan de natuureducatie in de komende jaren.

Het Ecoproject in het Streekbos is twintig jaar geleden aangelegd. Het streven was toen om door aanleg van diverse biotopen de biodiversiteit te vergroten. Denk hierbij aan bos, struweel, oevers, moeras, open water en bloemenweides. Hierdoor zou een grote educatieve waarde ontstaan.

De hoofdlijn van het beheer ligt bij het Recreatieschap, het fijne beheer en educatie worden door vrijwilligers van het IVN West-Friesland gedaan.

Tegelijk met het baggeren hebben vrijwilligers van het IVN de wilgen geknot en Rode kornoelje bestreden.

Ko Markusse en anderen werken het hele jaar door en zij kunnen nog extra hulp gebruiken.

Het Recreatieschap en het IVN werken op deze manier al sinds de aanleg van het Streekbos samen.

Het water van het Ecoproject is gescheiden van het polderwater door een helofytenfilter (een lange sloot waar het water door waterplanten wordt ontdaan van modder, kunstmest en gif).

Daardoor is het water helderder en groeien er meer waterplanten. Daar profiteren o.a. veel libellen en waterjuffers van.

Het zogenoemde gebiedseigen water kan bij grote neerslag wel het gebied uitstromen via een overstort bij de toegang. Bij langdurige droogte komt er wel water van buiten het gebied in, maar via een hele lange toevoer aan de andere kant van dit gebied, zodat er alleen voedselarm water ter aanvulling van een tekort binnen komt.

Activiteitenoverzicht IVN West-Friesland april t/m juni 2016

Zondag 3 april

Kinderactiviteit:

Lentetekens in het Egboetswater

Voorjaarkriebels? Naar buiten! Kikkervisjes, zingende vogels, molsholpen en kriebelbeestjes ontdekken tijdens de wandeling door het terrein in lentepriacht om 14.00 uur bij Het Egboetje, Liederik 15,1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert.

Zondag 3 april

Volwassenenactiviteit:

Lezing Jaar van de kievit

Aanvang 14.00 uur bij IVN in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen. Introductie over weidevogelbescherming en natuurbeheer door Wim Tijsen van Landschap Noord-Holland.

Maandag 4 april

Volwassenenactiviteit:

Paddenstoelenstudiegroep Inventarisatie van zwammen in het Streekbos.

Start 12.30 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Nadien microscopisch onderzoek van 15.00-17.00 uur.

Zaterdag 9 april

Volwassenenactiviteit:

Inventarisatie Streekbos

Van 9.30 uur tot de middag inventariseren in het Streekbos. Verzamelen vanaf 09.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Informatie Hans Verhoeven, 06 189 03922.

Zondag 10 april

Gezinsactiviteit:

Egels op bezoek bij IVN

Bewonder de egels van De Bonte Piet en kijk mee tijdens het vrijlaten in het Streekbos. Start 14.00 uur met informatie over herkomst, voedsel en verzorging bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Maandag 11 april

Volwassenenactiviteit:

Inventarisatie Egboetswater

Help mee om de flora en fauna te determineren, verzamelen om 13.00 uur bij Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie en opgave Ria de Graaf, 06 40392703.

Zondag 17 april

Volwassenenactiviteit:

Lezing Polder Het Grootslag Historie, heden en toekomst.

Hoe kwam deze polder tot stand en hoe belangrijk is het beheer van het waterpeil? Piet Zwaan legt dit uit om 14.00 u in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen.

Maandag 18 april

Volwassenenactiviteit:

Paddenstoelenstudiegroep Inventarisatie van zwammen in het Dijkgatbos, Wieringermeer.

Verzamelen bij het Streekbos Paviljoen om 12.30 uur. Info en opgave Wil Stelling, 0228 315307.

Zondag 24 april

Gezinsactiviteit:

Ontdek het Zanddepot

Wandeling van 90 min. door afgesloten natuurgebied met een bijzondere historie, flora en fauna. Verzamelen bij SSB-poort hoek Dijkgraaf Grootweg/Grootslagweg Andijk om 14.00 uur.

Zondag 24 april

Gezinsactiviteit:

Vogelkenner Fred Weel gaat op pad en vertelt over vogel-trek, leefwijze en kenmerken van zomervogels. De drukste tijd van het jaar voor vogels! Aanvang 14.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Indien nodig zijn er verrekijkers beschikbaar voor de deelnemers.

Zondag 24 april

Gezinsactiviteit:

Voorjaarswandeling Egboetswater

De bollenelden bloeien volop in de omgeving van het Egboetswater. In het voormalige sneeuwklakjesterrein groeien allerlei stinzenplanten. De bijen en vogels vliegen weer uit. Geniet van de lente in al zijn aspecten! Aanvang wandeling 14.00 uur bij Het Egboetje aan de Liederik 15, Oostwoud, afslag Hauwert.

Zondag 1 mei

Kinderactiviteit:

Egels van de Bonte Piet

Egels zijn beschermde, nuttige beesten en verdienen aandacht. " Opgevangen egels" die zijn aangesterkt worden uitgezet in het Egboetswater. Doe mee samen met je (groot)ouders. Vooraf uitleg over deze nuttige insecten-eters. Start om 14.00 uur in Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud.

Zondag 1 mei

Gezinsactiviteit:

Land- en waterschildpadden

Inloopspreekuur bij IVN om 14.00 uur in het Streekbos Paviljoen over de verzorging van deze bijzondere, koudbloedige reptielen door Mychel Cornelissen. Waterschildpadden zijn aanwezig.

Woensdag 4 mei

Gezinsactiviteit:

Lentefietstocht met Ria

Ontdek de schoonheid van West-Friesland per fiets. Begin en einde bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. De start is om 14.00 uur. ± 25 Km op de pedalen langs het Egboetswater, waterberging Twisk, De Skoôt en via Medemblik weer terug naar Het Egboetje met z' n bloeiende bollenelden. Aanmelden Ria de Graaf, 06 40392703.

Zondag 8 mei

Gezinsactiviteit:

Moederdagvaartocht

De fluisterboot vertrekt om 14.00 uur vanaf de steiger van het Streekbos Paviljoen. Onderweg aandacht voor de historie van vaarpolder Het Grootslag, vogels en planten langs de waterkant. Aanmelden: Pieter Karel 06 53259822, € 2.50 p.p./ € 1,- per kind.

Maandag 9 mei

Volwassenenactiviteit:

Inventarisatie Egboetswater

Help mee om de flora en fauna te determineren, verzamelen om 13.00 uur bij Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie en opgave Ria de Graaf, 06 40392703.

Zaterdag 14 mei

Volwassenenactiviteit:

Inventarisatie Streekbos

Van 9.30 uur tot de middag inventariseren in het Streekbos. Verzamelen vanaf 09.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Informatie Hans Verhoeven, 06 189 03922.

Zondag 15 mei 1e Pinksterdag

Gezinsactiviteit:

Terugkeer zomervogels

De trekvogels zijn weer terug vanuit verre oorden waar ze overwinteren. Vogelaars van alle leeftijden: verzamelen om 14.00 uur bij Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud. Trek laarzen of stevige schoenen aan voor deze wandeling met thema (water)vogels. IVN heeft eventueel een verrekijker beschikbaar.

Zondag 22 mei

Volwassenenactiviteit:

De Suyderbraeck Scharwoude

Deze polder heeft het laagste waterpeil van NH. Een weidevogelgebied bij uitstek. Een wandelexcursie vol historie en natuurverhalen onderweg. Stevig schoeisel en lange broek wordt aangeraden. Start 14.00 uur en verzamelen op de Zesstedenweg 20a 1634 DN Scharwoude.

Zondag 22 mei

Gezinsactiviteit:

Medicinale kruiden

Twee medische kruidenkundigen geven advies over "goed groen" in het Streekbos. Start wandeling 14.00 uur bij IVN. Maak kennis met medicinale- en eetbare planten en gezondheidstips van Annet van der Tweel.

Zondag 29 mei

Gezinsactiviteit:

Feestdag 5 jarig bestaan Streekbos Paviljoen

Van 11.00-16.00 uur bij IVN in Streekbos Paviljoen. Introductie Kabouterpad, Natuurpad en Wonderpad met IVN-excursies. De fluisterboot Wilskracht vaart op gezette tijden. Voor kinderen is er een kleurwedstrijd, een leuke quiz en een puzzeltocht door het Streekbos.

Zaterdag 4 juni

Volwassenenactiviteit:

Nachtvliedernacht IVN/KNNV

Vanaf 20.00 uur met hulp van licht en zoet nachtvlinders lokken om te bekijken, te archiveren en weer los te laten in het Streekbos. Met inleiding bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Zondag 5 juni

Gezinsactiviteit:

Bijenbroed en honing

Imker Baldi Dekker komt smakelijk vertellen over nut en noodzaak van het houden van bijen. Start 14.00 uur bij IVN in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen.

Zondag 5 juni

Volwassenenactiviteit:

Het Drachtveld Blokker

Nieuwe natuurontwikkeling met waterberging, herstelde vaarroute en sluisje in een oud gebied langs het Wijzend-

dijkje. De wandeling olv IVN-gidsen start om 14.00 uur bij hek ingang Drachtveld op pad Wijzenddijkje (voorbij nr.9) Per auto afslag Noorderdracht nabij de molen in Blokker.

Woensdag 8 juni

Gezinsactiviteit:

Bijen houden en natuur dichtbij

Imker Willem Nijhuis vertelt jullie over zijn bijenvolken, en IVN gidsen leiden de deelnemers over het natuurspad van het Egboetsterrein. Op bloemen, onder bladeren en langs slootkanten zijn vaak bijzondere insecten, vlinders en libellen te zien. Start om 14.00 uur bij Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC te Oostwoud, afslag Hauwert.

Zaterdag 11 juni

Volwassenenactiviteit:

Inventarisatie Streekbos

Van 9.30 uur tot de middag inventariseren in het Streekbos. Verzamelen vanaf 09.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Informatie Hans Verhoeven, 06 189 03922.

Zaterdag 11 juni

Kinderactiviteit:

Spannende slootjes bij IVN

Onder water gebeurt van alles, een wonderlijke wereld. Waterdiertjes scheppen met een netje en een naam geven op de zoekkaart is leuk en leerzaam! Alles staat in het teken van de Landelijke IVN Slootjesdagen. Start om 14.00 uur bij Het Egboetje, Liederik 15 in Oostwoud, afslag Hauwert.

Zondag 12 juni

Open Dag Recreatie & Sport Streekbos

Watersport- en survivalactiviteiten rondom de plas van 11.00-16.00 uur. Gratis varen met de IVN-fluisterboot op gezette tijden. Historie vaarpolder en alles wat zwemt, groeit en bloeit komt aan bod tijdens de vaarroute door het Streekbos.

Waterdiertjes vangen in de supersloot van het Streekbos met schepnet, loepjes en zoekkaarten. **Doe mee met de landelijke actie IVN Slootjesweekend.** Opgave Theo Ruiter 0228 515797. Verzamelen om 14.00 - 15.00 uur bij IVN in Streekbos Paviljoen, van daaruit samen wandelen naar visplaats.

Maandag 13 juni

Volwassenenactiviteit:

Inventarisatie Egboetswater

Help mee om de flora en fauna te determineren, verzamelen om 13.00 uur bij Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie en opgave Ria de Graaf, 06 40392703.

Zondag 19 juni

Gezinsactiviteit:

Vaderdagvaartocht en Lekker naar de boer

Open Stal van 11.00 - 17.00 uur op de biologische boerderij Schapenstreek, De Gouw 57a, 1614 MB Lutjebroek. Vanaf 13.00 uur vaartochten met IVN-fluisterboot naar De Weelen en de waterberging aldaar. Historie vaarpolder en alles wat zwemt, groeit en bloeit langs de vaarroute. Opgave Gé Kenter 06 55733077. Kosten vaartocht: € 2,50 p.p. en € 1,- per kind.

Zondag 26 juni

Gezinsactiviteit:

Varen en waterdiertjes vangen

Vakantiegevoel op het water. Varen met de IVN fluisterboot rondom het Streekbos en slootwater onderzoeken. Met netjes en zoekkaart in de aanslag om o.a. muggen- libellenlarven of een kreeftje of bloedzuiger te vangen. Vertrek

om 14.00 uur vanaf het Streekbos Paviljoen. Kosten € 2,50 p.p. en € 1,- per kind. Aanmelden Theo Ruiter, 0228 515797.

Deelname aan activiteiten is kosteloos, tenzij anders vermeld. Men kan een vrijwillige bijdrage geven of lid worden. Het lidmaatschap kost € 22,50 per jaar. Leden ontvangen het afdelingsblad Alchemilla en het landelijke IVN-blad Mens en Natuur.

Ik geef de pen door...

De waterhuishouding in De Weelen en het Zanddepôt

Geert Veldhuis

In het vorige nummer van onze Alchemilla heb ik de pen gekregen van Pieter Hermans en maak daarvan dankbaar gebruik om u alvast op de hoogte te brengen van de mogelijkheid op zondag 24 april a.s. het Zanddepôt, met zijn unieke vegetatie en waterhuishouding te bezoeken.

Pieter Hermans, Rieke Zwagerman en ondergetekende willen u dan rondleiden door het gebied dat in handen is van Staatsbosbeheer en normaal voor publiek gesloten.

Het Zanddepôt bevindt zich halverwege Andijk en Grootebroek aan de Esdoornlaan.

Van dit unieke gebied hebben Annetta Kroonenburg, Canny Roelofsen, Pieter Hermans en ondergetekende een studie gemaakt en gepresenteerd in het kader van hun Natuurgidsenopleiding.

Hieronder vindt u enige voor-informatie uit die studie, als voorbereiding op de rondleiding of gewoon als interessante informatie over een stukje "gemaakte natuur", maar wel met een natuurlijke ontwikkeling.

De Weelen

De Weelen is een oost-west lopend stuk natuurgebied of reservaat rond de Kadijksloot, dat niet aan de ruilverkaveling ten prooi is gevallen en een smalle strook oorspronkelijke polder is gebleven.

De waterhuishouding in De Weelen is onafhankelijk van het omliggende landbouwgebied in polder Het Grootslag.

Buiten het reservaat liggen de waterpeilen op 3,70 m - NAP. Het oostelijk deel van het reservaat wordt omgeven door sloten met een peil van 3,20 m - NAP en in het uiterste

westelijk deel ligt het peil op 3,10 m - NAP.

In het reservaat wordt een peil van 2,40 m - NAP nagestreefd.

De hoofdwatgangen bestaan uit de Kadijksloot en de haaks hierop staande Kerkvloot.

Om dit hoge waterpeil te kunnen handhaven zijn in het westelijk deel twee stuwen aangelegd. Op twee plaatsen vloeit "overtollig" hoog water via een vaste overstort af naar de grenssloten met een lager peil.

Om de waterhuishouding in polder Het Grootslag ondanks de oost-west-barrière van het reservaat te kunnen regelen is dwars door het reservaat een onderdoorlaat tussen grenssloten aangelegd met daarboven een aquaduct: de Kadijksloot (2,40 m - NAP) overkruist de Molensloot (3,70 m - NAP), die als centrale watgang (zuid-noord) fungeert voor de waterafvoer naar het gemaal in Andijk.

Het natuurgebied is genoemd naar de verschillende dijkdoorbraken door de Kadijk met bijbehorende kolken, ook wel wielen, walen of welen genoemd.

Zo had je- van west naar oost- de Klokkeweel, de Ruiterweel, de Lutjebroekerweel en de Zuidermeerweel.

In 1872 wilde men het landbouwareaal uitbreiden en men heeft toen de Lutjebroekerweel drooggelegd.

Een eeuw later (1972) tijdens de ruilverkaveling is besloten deze polder aan het water terug te geven. De beneden het oppervlaktewaterpeil gelegen, geïnundeerde polder Lutjebroekerweel wordt op peil gehouden met een dieselmemaal en een windmolen.

Diverse andere geïsoleerd gelegen poldertjes worden met windmolens voorzien van een zomer- en winterpeil, waarbij een peilverschil van 0,10 m wordt nagestreefd.

De sloten en poeltjes in het Zanddepôt vormen een eigen systeem en zijn niet verbonden met de sloten in de rest van het gebied. Het waterpeil hier is dan ook sterk wisselend en afhankelijk van de regenval, uitdroging en vegetatie. Zelfs binnen het gebiedje zijn er verschillen in niveau te vinden doordat de onderlaag hier en daar ondoordringbaar geworden is.

Het Zanddepôt

Het gebied is afhankelijk van regenwater. Doordat de metershoge bergen zand (ten tijde van de ruilverkaveling) de ondergrond door hun gewicht sterk verdicht hebben, zakt het regenwater niet weg, maar vormt poelen en laat sloten vollopen.

Het waterpeil zakt weer door verdamping en verdroging. De waterkwaliteit lijkt daardoor heel goed en heeft geen nadelen van bemestingsresten of bestrijdingsmiddelen.

Een nadeel voor de kwaliteit is het ontbreken van stroming: het is stilstaand water, waarin afbraakproducten van vegetatieresten niet wegspoelen, maar het water toch sterk voedselrijk maken.

Waterkwaliteit

Elk water in de natuur heeft een aquatisch ecosysteem, waarin levende en niet-levende bestanddelen in nauwe relatie tot elkaar staan: zonder algen en waterplanten kunnen vissen en andere diersoorten niet leven; zonder fosfaten en nitraten kunnen waterplanten niet groeien; zonder bacteriën vindt er geen afbraak van organisch materiaal plaats.

Ecologische waterkwaliteit

Centraal hierbij is het ecologisch evenwicht tussen waterplanten, waterorganismen en vissen. Als dit verstoord raakt door schonen, baggeren, kanaliseren of lozen van afvalwater (dus door mensenhand) gaat dit vaak ten koste van de biodiversiteit. En biodiversiteit is een maat voor de waterkwaliteit. De hoeveelheid voedingsstoffen in het water speelt hierbij een belangrijke rol.

Te weinig voedingsstoffen (oligotroof), zoals in vennen met stilstaand (regen)water en te veel voedingsstoffen (hypertroof), zoals in (troebele) stadsgrachten, geven een zodanig slechte waterkwaliteit, met vooral te weinig zuurstof, dat slechts weinig soorten planten en dieren er in kunnen overleven.

In onze geïndustrialiseerde samenleving en agricultuur is vooral "te voedselrijk water" een bedreiging.

Door inlaat in droge tijden van voedselrijk (vervuild) rivierwater komen extra voedingsstoffen in het water. (Overbemesting van het land, verharding van wegen en wegspoelen van mest, straatvuil en hondenpoep, en ook het terecht komen van maaisel in de sloten).

Gevolg is dat algen enorm kunnen toenemen, het water troebel maken en daardoor minder licht tot de bodem doorlaten. De plantengroei neemt aldaar af. Hierdoor treedt "verbraseming" op: verdwijnen van schuilgelegenheden voor de Snoek en dus de aanwezigheid van de Snoek zelf geeft meer Brasems, die op hun beurt weer meer watervlooien eten, wat weer leidt tot algengroei (watervlooien eten algen).

Samen met het opwoelen van extra voedingsstoffen uit de bodem zorgen de Brasems dus voor een verslechtering van de waterkwaliteit.

Bij sterke toename van de algengroei, algenbloei genoemd, in het water, kan er ook een andere algensoort gaan groeien in het water, de zgn. draadalgen, die een groene deken op het water kunnen leggen (flab= floating algae bed) waardoor geen zonlicht meer in het water doordringt.

Overdag leveren de algen weliswaar zuurstof door fotosynthese, maar dat weegt niet op tegen het zuurstof verbruik 's nachts door de algen en vooral ook door de bacteriën, die bij rotting en afbraak van organisch materiaal betrokken zijn.

HET WATER IS DOOD: niet meer in te leven door plant en dier.

Chemische waterkwaliteit

Hierbij gaat het om het al of niet aanwezig zijn van chemische stoffen en de mate waarin ze in het oppervlakte- maar ook het grondwater voorkomen: het zout- en kalkgehalte, het zuurstofgehalte, maar ook de aanwezigheid van pek, rubber, koper, zink en andere zware metalen, als resultaat van emissies van landbouw en industrie.

Macroscopische (met het blote oog zichtbare) indicatoren voor waterkwaliteit - Helderheid van het water: "In troebel water is het slecht vissen" - De geur van het water: rottingsgeur van planten en dieren (dode vissen) is niet bepaald een gunstig teken - Plantengroei in en om het water: aanwezigheid van flab op het water is een slecht teken.

Diversiteit van oever- en waterplanten is een goed teken: zeggengemeenschap, rietsoorten, waterlelies.

In de Noordelijke Friese Wouden is in 2011 door Alterra te Wageningen een onderzoek gedaan naar waterplanten als biologische kwaliteitsindicatoren.

Moerashertshooi, Vlottende bies, Holpijp, Waterviolier en Kleine egelskop geven aan dat het matig voedselrijk water is.

Pijlkruid, Krabbenscheer, Kikkerbeet, Glanzend fontein-kruid en Gele waterkers duiden op gemiddeld voedselrijk water.

Tot slot groeien Grof hoornblad, Bultkroos, Lidsteng, Schedelfonteinkruid en Heen het best in sterk voedselrijk water.

Dieren op en in het water

Zie je diverse soorten watervogels op het water dan is dat een positieve aanwijzing voor goede kwaliteit; de dieren kunnen blijkbaar voedsel in of bij het water vinden (eenden, ganzen, rallen, futen, aalscholvers, meeuwen, reigers, lepelaars).

Zie je waterjuffers, schietmotten of libellen vliegen in de buurt van of boven het water, dan is dat een kwaliteitspunt. Van de dieren in het water zijn Haften, kokerjuffers (larven van schietmotten), Vlokkreeften, maar ook zoetwatermossellen en Schrijvertjes een goede graadmeter.

Vedermuggen en hun larven, wantsen, water(roof)kevers, waterpissebedden, slingerwormen en bloedzuigers kunnen tegen matig vervuild water. Steekmuglarven en rattestaartlarven (larven van blinde bij of slijkvlies) overleven zelfs in sterk vervuild water.

Vang je een Bittervoorn, een Vetje of een Kleine modderkruiper, dan is dat weer een hoog kwaliteitsteken.

Ik geef nu de pen door aan: Ruud Dijkstra

In de tuin van Tjalling James werd deze Roodborst gesnapt tijdens het verorberen van een forse wurm. De wurm ging in z'n geheel naar binnen!

foto: Douwe Greydanus

IVN zomerweek 2016

Nationaal Park het ' Drents-Friese Wold'

Van 5 t/m 12 augustus 2016 organiseren wij weer de IVN Zomerweek.

Een compleet verzorgde excursieweek voor natuur- en cultuurliefhebbers vanaf 5 jaar. Samen met lokale (IVN-)vrijwilligers vullen we de week met een boeiend programma in de natuur, met een op de omgeving toegespitst thema. Iedereen vanaf 5 jaar kan meedoen. Wel gaan we er vanuit dat de deelnemers een redelijk goede conditie hebben, want soms staan er stevige wandelingen en/of fietstochten op het programma.

Lidmaatschap van het IVN is niet vereist, wel een flinke dosis enthousiasme. Dus: alleen, samen of met (één)ouder gezin: schrijf je in voor een heerlijke actieve natuurweek in een mooi stukje Nederland.

Het gebied heeft een bijzondere flora en fauna en een verscheidenheid aan natuurgebieden, met veel bos en heide, vennen en hoogveen, zoals het Doldersummer veld, het Wapserveld, het Aeckingerzand of de Kale Duinen, de Ganzenpoel, het Aeckingermeer, het Fochteloërveen, (een hoogveengebied van 3000 ha) en veel meer.

De biologische maaltijden worden verzorgd door Edel Catering. www.edelcatering.nl

Een enthousiast jeugdteam begeleidt deze week overdag de kinderen met op de natuur gerichte activiteiten, zodat ook de ouders zelf op excursie kunnen.

Accommodatie: Wij verblijven op de rustieke accommodatie ' Alberthoeve' te Wateren (Dr) te midden van het grote natuurgebied het "Drents-Friese Wold". Je kunt zowel binnen- als buiten slapen (tent, camper, caravan), maar omdat het aantal binnenslaapplaatsen beperkt is (28 personen in meerpersoons-kamers), is voor diegenen die binnen willen slapen tijdig reserveren noodzakelijk.

Zowel de accommodatie als het kampeerterrein liggen beschut in het bos- en heidegebied en er is veel speelruimte. Wij zorgen voor: - Slaapruimte in 2 tot 8 persoons slaapkamers of u gebruikt uw eigen kampeermiddel - Biologische maaltijden - Koffie en thee - Een afwisselend activiteitenprogramma voor volwassenen met o.a. excursies, lezingen en ontspanning - Apart programma voor kinderen v.a. 5 jaar o.l.v. jeugdbegeleiders - Fietsen kun je zelf meenemen of plaatselijk huren.

Deelnamekosten: IVN-ers en gezinsleden vanaf 14 jaar kamperen € 255,- ; niet lid € 275,- IVN-ers en gezinsleden vanaf 14 jaar binnen slapen € 285,- ; niet lid € 305,- Kinderen tot en met 13 jaar € 130,-

Voor mensen met een minimum inkomen is een korting mogelijk.

Verdere informatie kunt u op de website bekijken: www.ivn.nl/zomerweek of mailen naar: h.moonen3@kpnmail.nl of colettedehaas@hotmail.com

Per post naar: Harrie Moonen, Kapelaan Koopmansplein 63, 5212NV ' s Hertogenbosch

Column

Communicatie

Marianne Ouwerkerk

Communiceren doe ik regelmatig met de vissen en de wandelende takken in het Streekbos Paviljoen. Niemand die daar nog vreemd van opkijkt. Ze zijn er aan gewend, de vrijwilligers als ook de dieren. Alleen een binnenwandelaar bezoeker trekt nog weleens zijn of haar wenkbrauwen op.

Als ik binnenkom hangen de vissen in het slootjesaquarium meteen met hun lippen tegen het raam. Ze weten dat ze dan eten krijgen. De boodschap komt over bij mij. Ik loop naar ze toe, geef ze te eten en maak een praatje met ze. Dat wordt gewaardeerd.

Aan vissen kun je duidelijk merken dat ze kunnen communiceren. Laatst had er eentje zich in mijn aquarium klem gezwommen in een kokosnoot. Hij kon niet meer voor of achteruit. Het bekkie was vertrokken van pijn, dat was duidelijk te zien. " Help me" , klonk het.

Ik heb de kokosnoot stukgetrokken, maar de vis heeft het helaas niet overleefd. Teveel stress. Dit geeft toch duidelijk aan dat vissen gevoelens hebben.

Maar hoe zit dat dan met planten? Als je tegen een geranium praat kijkt niemand daar meer van op. Nog een rustig muziekje op de achtergrond en je bent verzekerd van een prachtig uitzijnde vensterbank.

Stel je voor dat er een apparaatje op de markt komt waarmee je de planten kunt horen, zoals een bat-detector. Maar een plant kan zich niet uitdrukken. Of ...??

Op <http://www.grenswetenschap.nl/permalink.asp?i=1023> staat een leuk artikel. Hierin worden planten aan een leugendetector gekoppeld. Zo wordt aangetoond dat planten een geleidingssysteem hebben waardoor ze op prikkels van buitenaf reageren.

Je kunt het vergelijken met het zenuwstelsel van mens en dier. Ze zouden in staat zijn individuen te herkennen en ontpoppen zich zelfs als een Sherlock Holmes.

Dat is slecht nieuws voor de veganisten en vegetariërs onder ons.

Als je het artikel gelezen hebt durf je geen prei of wortel meer uit de grond te trekken. En een boeketje bloemen uit eigen tuin kan ook niet meer.

Blijft over: een vaasje met plastic bloemetjes op de tafel.

O ja, en voor je op vakantie gaat: maak eerst een selfie met je favoriete plant.

Nieuwe Werkgroep Duurzaamheid IVN West-Friesland

Geert Veldhuis

De werkgroep Duurzaamheid is opgericht binnen IVN West-Friesland omdat de naam IVN niet alleen verbonden is met Natuureducatie, maar ook met Duurzaamheid.

Duurzaamheid moet dus ook in onze educatie-activiteiten gaan doorklinken en doorwerken. Om daar handen en voeten aan te geven en elke activiteit hiermee te doordrenken en elke werkgroep met dit begrip te laten werken, gaat nog heel wat tijd, inspanning en denkwerk kosten, voordat Duurzaamheid geïntegreerd en geïmplementeerd is.

Juist om hieraan richting te geven en lijnen uit te zetten vinden wij dat de taak van deze werkgroep Duurzaamheid. We hebben derhalve in onze eerste werkgroepbijeenkomsten vooral gediscussieerd over de verschillende duurzaamheidsaspecten, die binnen onze IVN- afdeling behapbaar en begrijpbaar kunnen worden uitgevoerd en behandeld.

We zijn daarbij uitgekomen bij de aspecten Biodiversiteit en Afval, in deze volgorde, waarover in de vorige (Winter-) Alchemilla al een artikel van de hand van Louis van Wegen en Geert Veldhuis verschenen is onder de naam ' Biodiversiteit om de lading te dekken' .Voor een uitgebreide motivatie verwijzen we daarom graag naar dit artikel.

Onze geplande activiteiten zijn dan ook voornamelijk op Biodiversiteit gericht, zoals u ook aan bovenstaande activiteiten kunt aflezen.

Biodiverse Stadswandelingen in Stede Broec en Hoorn zitten nog in het vat.

ACTIVITEITEN 2016

11 april 2016

20.00 uur, Interactieve lezing

Inloop vanaf 19.30 uur in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen.

Louis van Wegen gaat met u in gesprek over het belang van ' Meer Leven in uw Tuin' met als ondertitel 'Biodiversiteit en de rol van compost', met mooie adviezen over het maken en gebruiken van compost en de plaats van de composthoop naar aanleiding van een uit te tekenen (of mee te nemen) plattegrond van uw eigen tuin.

2 juli 2016

19.00 uur, Duurzame Stadswandeling

Vanaf station Enkhuizen.

Astrid Bijster en Geert Veldhuis nemen u mee door de stad met als thema: ' Biodiversiteit in de stad' ; Hoe je tussen alle stenen en beton toch nog groen kunt ontdekken en biodiversiteit en daarmee een stuk leefbaarheid kunt creëren.

31 oktober 2016

Als zondagmiddagactiviteit:

14.00 uur, Kringloop-wandeling

IVN Streekbos Paviljoen.

Astrid Bijster laat u naar aanleiding van alle herfstverschijnselen in het Streekbos ontdekken welke verschillende natuurlijke kringlopen er bestaan en wat niet aan deze natuur-

lijke wetmatigheden beantwoordt.

De werkgroep Duurzaamheid van IVN West-Friesland, bestaat uit Geert Veldhuis, werkgroepcoördinator, T: 06-52618372, E: grveldhuis@solcon.nl Astrid Bijster, Anna Frederiks, Conny Ligthert, Geert Pietersen en Louis van Wegen.

WFO

mr. Hans van der Horst
mr. Anna Bakker
mr. Kees van Duin

Net iets meer notaris

Burgemeester Schrijnderlaan 2 . 1613 JW . Grootebroek
Zuiderkerklein 9 . 1601 HK . Enkhuizen
T (0228) 51 24 44 . F (0228) 51 52 03
info@wfonotarissen.nl . www.wfonotarissen.nl

Viervlek

foto Hans Verhoeven

@IVNstreekbos twittert er weer lustig op los

Mirjam Bommer

Vorig jaar heb ik de Groencursus bij IVN West-Friesland gevolgd en werd daardoor automatisch lid van deze vereniging. Het is altijd leuk om te kijken, hoe een organisatie zich naar buiten toe presenteert.

Buiten heel veel activiteiten, een prima bijgehouden website en een mooi verenigingsblad, viel het me ook op, dat het Twitteraccount sinds half september 2015 niet meer werd bijgehouden. Dat vond ik eigenlijk best wel jammer, want je kunt er namelijk heel veel mensen mee bereiken, veel natuurinformatie mee delen en IVN West-Friesland ermee op de kaart zetten.

Het duurde door omstandigheden tot 26 januari voordat alles geregeld was en ik het beheer van ons Twitteraccount had. Toen ik het account overnam hadden we 149 volgers. Dit aantal staat vandaag op 179. Bijna alle nieuwe volgers komen van buiten de regio. Dat IVN West-Friesland al bekender wordt in Nederland, lukt dus aardig. Het zou nog leuker zijn, als ook onze eigen IVN-leden het leuke en interessante van Twitter in gaan zien. Nee, het is niet eng en nee u bent er ook niet te oud voor. En ja, iets nieuws is altijd spannend, maar kan ook heel verrijkend zijn.

Ik weet nog heel goed, toen ik zelf begon. Ik had me aangemeld, had geen handleiding en heb eerst maar eens een tijdje de kat uit de boom gekeken en gevolgd wat anderen deden. Sommigen maken een account aan en plaatsen zelf geen berichten, maar volgen wel andere mensen. Daar is niks mis mee. Ze gebruiken Twitter als een soort krant. Er zijn ook mensen die heel actief zijn op Twitter.

Inmiddels kan ik zeggen, dat ik dat ook ben, vooral op natuurgebied. Ik plaats zelf foto's en berichten en zet interessante natuurberichten van anderen, op mijn eigen tijdlijn, zodat mijn volgers, inmiddels 928, die ook kunnen lezen.

Ik leer zodoende heel veel op het gebied van natuur, heb ontzettend leuke contacten door heel Nederland en ik ben zelfs met twee van mijn beste vrienden via Twitter in contact gekomen. Gewoon heel erg leuk.

De Groencursus, die vorig jaar door IVN West-Friesland werd gegeven, kwam ik op Twitter tegen in een berichtje van De Groene academie. Zo ziet u maar, hoe een balletje

kan gaan rollen.

Een berichtje mag 140 tekens bevatten en als je foto's erbij plaatst, dan kan er meteen minder tekst worden gebruikt.

Wat ik als beheerder van ons account doe is, dat ik onze activiteiten en nieuwsberichten met een klein stukje tekst en de link van het item op onze website, op Twitter plaats. Men kan dan op de link klikken en alle informatie lezen. Anderen kunnen het berichtje ook weer op hun tijdlijn zetten, men noemt dat retweeten. Daarnaast retweet ik (natuur)berichten en foto's van anderen, waarvan ik denk, dat u die misschien ook interessant en leuk vindt, en die komen dan op de tijdlijn van ons Twitteraccount te staan.

Voor diegenen, die ik met dit artikel nog niet over de streep heb getrokken, vind ik het jammer: u weet niet wat u mist.

Leden, die alleen Twitter willen gebruiken als een soort krant, hebben aan deze link genoeg: <https://twitter.com/ivnstreekbos>

Plaats deze link bij uw favorieten, dan hoeft u alleen daarop te klikken en u kunt de berichten zonder account al lezen en ook de foto's bekijken. U kunt alleen niet reageren.

U kunt Twitter ook via onze website benaderen. U klikt dan op de website rechts onderaan op het lichtblauwe vogeltje, u komt dan vanzelf op ons Twitteraccount. En diegenen die de sprong in het diepe durven te wagen: maak een eigen account aan en volg het account: @IVNstreekbos en wie weet heeft u ook informatie en foto's die u op Twitter wilt plaatsen.

Een goede handleiding die regelmatig wordt aangepast, kunt u hier downloaden: <http://paulusveltman.nl/handleiding-twitter.html>

Ik wens u veel plezier toe met ons Twitteraccount en u zult niet de eerste zijn die zegt: "Had ik dat maar eerder geweten". U zult zich misschien afvragen hoe het met ons Facebookaccount is. Ook dat wordt opgepakt, maar niet door mij. In de volgende editie zal hierover waarschijnlijk meer bekend zijn.

NL Doet dagen bij IVN op Egboetsterrein

Henk Lanting

Namens de werkgroep Egboetswater IVN West-Friesland

Wat is er de afgelopen tijd veel werk verzet in het Egboetswater; zowel in als rondom het gebouw!

Een paar weken terug zijn we (met dank aan Cees Vlaar) begonnen met het uitdiepen en vergroten van de poel. Hiervoor werd de graafmachine ingezet. Een lang gekoesterde wens van de werkgroepleden ging hiermee in vervulling.

Vrijdag 11 maart hebben leerlingen uit groep 7/8 van basisschool Klaverwoud uit Twisk bomen en struiken geplant. Een aantal middelbare scholieren van Oscar Romero gaven de kinderen van de Klaverwoud de nodige begeleiding. De 150 struiken, bomen en scheppen werden beschikbaar gesteld door het RSW (Recreatieschap Westfriesland), de eigenaar van het terrein.

Zaterdag 12 maart waren we met een flink koppel NL Doet-vrijwilligers in de weer. Die hebben de nog overgebleven struiken en bomen geplant. En ook flink gesnoeid in de opslag van de Elzen, waarvan een deel werd gebruikt om een nieuwe hut te bouwen t.b.v. schoolexcursies.

Er is onkruid gewied en takkenrillen zijn verhoogd zodat de bijenkasten aan het oog zijn onttrokken: want helaas, we hebben te maken met diefstal en vernieling.

De poel werd verder onder handen genomen. De sleuf is verlengd en er werd een rand gemaakt zodat leerlingen bij

observaties van dieren in de poel veilig kunnen staan. Een zware klus. Ook de overtollige grond is afgevoerd en verspreid.

Er hangt nu een nieuwe uilenkast, wellicht dat deze bewoning gaat krijgen!

De sloten van deuren en luiken zijn gesmeerd en rondom Het Egboetje is ook het nodige gebeurd. Het terras en de toegang zijn helemaal onkruidvrij, een "geduldklusje". De fietsenstalling werd geboend, de goten leeggehaald en schoongemaakt evenals de ramen en kozijnen.

De tentoonstellingsruimte is gewit en ziet er weer pico bello uit!

De trappen naar het water en het bruggetje zijn weer goed begaanbaar gemaakt.

Wellicht dat ik nog wat ben vergeten, maar deze takenlijst geeft goed aan dat er een grote inspanning door de vrijwilligers is verricht, waarvoor onze grote dank!

Tevens was er gelegenheid om afscheid te nemen van Cees Ursem als lid van de werkgroep Egboetswater. Cees was vanaf het begin betrokken bij Het Egboetje en heeft een belangrijke rol gespeeld bij het ontwerp van het terrein. Ook was hij inkoper van materiaal en zorgde ervoor dat de toegang onkruidvrij bleef. We hebben dit heel erg gewaardeerd.

In het bijzonder wil ik Ria de Graaf en de vrijwilligers om haar heen nog bedanken. Zij hebben ervoor gezorgd, dat alle werkers op een voortreffelijke manier van "een natje en droogje" werden voorzien.

Dank aan de sponsors: slager Cees Blokdijk voor de erwtensoep en Spar Medemblik voor de heerlijke mandarijnen. Ook kwekerij De Bolderik uit Wervershoof heeft hulp aan-

geboden: binnenkort gaat de frees over de bloemenweide en worden er bloemenmengsels ingezaaid.

Graag wil ik iedereen die geholpen heeft, waaronder de leden van de Rotary Medemblik, uitnodigen om tijdens de Open Dag op zondag 25 september te komen kijken wat er van de aanplant is geworden.

Natuurlijk kun je ook meegaan op een excursie die veelal in de weekeinden plaats vindt. Belangstellenden die een keer mee willen gaan met een schoolexcursie kunnen zich aanmelden bij Henk Lanting, ([www.ivn-westfriesland.nl / werkgroepen/scholenwerk](http://www.ivn-westfriesland.nl/werkgroepen/scholenwerk)). Hier vindt u ook de data van de excursies.

Afscheid van Cees Ursem
foto Gert Jan van Leijden

Het NL DOET-team

foto Gert Jan van Leijden

(muur)gedicht

voor u opgezocht door Joke Tilgenkamp

Dit is een van de muurgedichten in Waterland (gerealiseerd binnen het project Aeropagus 2004-2008). Nancy Koot vertelt daar over op www.nancykoot.nl/gedichten.html

Zin in een fietstochtje langs deze muurgedichten?

Kijk op www.laagholland.com/laaglanders/sd/fietsen-langs-muurgedichten.html

Indien onbestelbaar retour: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

